HOVRÄTTEN FÖR
ÖVRE NORRLAND

rotel 6

DOM
2012-11-20
Umeå

Mål nr
B 748-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Haparanda tingsrätts dom den 21 september 2012 i mål nr B 450-12, se bilaga A

PARTER

Klagande (anslutningsvis) och motpart (Åklagare)
Kammaråklagaren Ulla-Karin Lindström
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå

Klagande (Målsägande)
1. Björn Forsberg

2. Christer Forsberg

Ombud och målsägandebiträde för 1-2: Advokaten Sami Hietala
Storgatan 35
972 32 Luleå

Klagande (anslutningsvis) och motpart (Målsägande)
1. Hilkka Forsberg

2. Mattias Lakso Forsberg

3. Miili Silvennoinen

Ombud och målsägandebiträde för 1-3: Advokaten Sami Hietala
Storgatan 35
972 32 Luleå

Klagande och motpart (Tilltalad)
SEPPO Allan Valfrid Lindeman, 800619-0535
Medborgare i Finland
Frihetsberövande: Häktad
Kalixvägen 24
957 95 Hedenäset

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Jens Arnhof
Box 2
952 21 Kalix

SAKEN
Mord m.m.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 384	Storgatan 39	090-17 20 00	090-13 88 50	måndag – fredag
901 08 Umeå		**E-post**: hovratten.ovrenorrland@dom.se		08:00-16:00

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom i fråga om ansvar på så sätt att Seppo Lindeman döms för dråp enligt 3 kap. 2 § brottsbalken till åtta års fängelse.

2. Hovrätten fastställer den överklagade domen i fråga om skadestånd.

3. Beslaget ska bestå.

4. Jens Arnhof tillerkänns för försvaret av Seppo Lindeman i hovrätten ersättning av allmänna medel med 76 158 kr, varav 35 548 kr avser arbete, 19 891 kr avser tidsspillan och 5 325 kr avser utlägg. I beloppet ingår mervärdesskatt med 15 232 kr.

5. Sami Hietala tillerkänns för det biträde han i hovrätten lämnat målsägandena ersättning av allmänna medel med 50 470 kr 50 öre, varav 28 679 kr avser arbete, 7 735 kr avser tidsspillan och 3 926 kr 50 öre avser utlägg. I beloppet ingår mervärdesskatt med 10 094 kr.

6. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.

7. Seppo Lindeman ska stanna kvar i häkte tills dess fängelsestraffet får verkställas mot honom.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Seppo Lindeman har yrkat i första hand att han ska dömas för grov misshandel och vållande till annans död, att skadeståndet till Miili Silvennoinen, Hilkka Forsberg och Matti Lakso Forsberg för psykiskt lidande ska sänkas till 25 000 kr vardera samt att fängelsestraffet ska lindras. Han har i andra hand yrkat att han ska dömas för dråp och att fängelsestraffet ska lindras.

Åklagaren och samtliga målsägande har yrkat att Seppo Lindeman ska dömas till ett längre fängelsestraff.

Parterna har motsatt sig varandras ändringsyrkanden.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har tagit del av samma utredning som tingsrätten. I hovrätten har även hållits vittnesförhör med Ville Rossi på åklagarens och Seppo Lindemans begäran.

Ville Rossi har berättat i huvudsak följande. Han är barndomskompis med Seppo Lindeman. Den aktuella kvällen firade de Seppo Lindemans födelsedag. De började dricka alkohol redan på morgonen. På kvällen åkte de till någon pub, där de träffade Miili Silvennoinen och Paula Kreivi. De pratade och drack öl tillsammans. Han minns inte om kvinnorna var i sällskap med någon. Sedan hamnade de utanför ett radhus i Haparanda, han minns inte hur de tog sig dit. Han minns inte om de var på någon annan pub däremellan. Han var kraftigt berusad vilket har påverkat hans minnesbilder. Det uppstod något slags bråk mellan Seppo Lindeman och Miili Silvennoinen, han vet inte om vad. Det kan hända att han och Seppo Lindeman hade räknat med att få komma in i huset. Seppo Lindeman knuffade därefter Miili Silvennoinen så att hon föll över en buske eller några soptunnor. Paula Kreivi hjälpte henne upp. Han minns inte om han såg något tillhygge eller om det var prat om någon kriminell organisation. Därefter, högst fem minuter senare, kom en vit bil i hög fart. Bilen fördes av en man som han inte kände igen. Han minns inte om någon hade ringt till mannen. Mannen

bromsade in tvärt och parkerade uppe på gräsmattan. Seppo Lindeman och Miili Silvennoinen stod då nära husets entré. Själv stod han närmare gatan. Mannen hoppade snabbt ur bilen och gick fort och hotfullt mot Seppo Lindeman, med armarna höjda och händerna knutna. På grund av mannens uppträdande, attityd och ansiktsuttryck uppfattade han det som om denne skulle hoppa på Seppo Lindeman. Han minns inte om han har sagt till polisen att han bara väntade sig en diskussion mellan Seppo Lindeman och mannen. Han minns inget av de polisförhör som hölls med honom på morgonen efter händelsen eftersom han då fortfarande var berusad. Seppo Lindeman gick några få steg mot mannen och försökte hindra ett angrepp genom att hålla uppe sina händer. Då hade mannen ryggen mot honom. Han minns inte om Seppo Lindeman och mannen sa något till varandra. De möttes strax framför huset och stannade upp. Mannen gick sedan en liten bit mot sin bil och föll där till marken. Han förstod inte varför mannen föll. Han minns inte var Miili Silvennoinen befann sig då, men Paula Kreivi stod bredvid honom. Han gick fram till mannen, som var orörlig och hade slutat andas. Han försökte göra hjärt- och lungräddning. Han tror att Seppo Lindeman, som verkade ganska chockad, tittade till mannen.

Hade Seppo Lindeman uppsåt att skada eller att döda Stefan Forsberg?

I likhet med tingsrätten finner hovrätten utrett att Seppo Lindeman tilldelat Stefan Forsberg ett knivhugg som träffat denne i halsen och förorsakat skador på den vänstra inre halsvenen och den vänstra nyckelbenspulsådern samt att dessa skador ledde till inre och yttre förblödning som orsakade Stefan Forsbergs död.

Seppo Lindeman har uppgett att hans avsikt med knivhugget endast var att oskadliggöra Stefan Forsbergs arm genom att hugga denne i axeln. Utredningen ger inte stöd för att Seppo Lindeman handlat i föreställningen att döden var en säker eller praktiskt taget oundviklig följd av gärningen. Bedömningen av Seppo Lindemans uppsåt får i stället inriktas på frågan om han vid gärningstillfället handlat med s.k. likgiltighetsuppsåt. För likgiltighetsuppsåt krävs att gärningsmannen vid gärningstillfället var likgiltig inte endast till risken för effekten utan även till förverkligandet av effekten i den meningen att effekten då inte utgjorde ett för honom

relevant skäl att avstå från gärningen. Till grund för bedömningen av om en gärningsman handlat med likgiltighetsuppsåt kan ligga angreppssättet och den effekt som ett visst angreppssätt typiskt sett är ägnat att orsaka.

Seppo Lindeman och Ville Rossi har berättat att Stefan Forsberg hotfull och med höjda armar gick flera steg mot Seppo Lindeman och att mötet mellan dessa båda skedde nära huset. Miili Silvennoinen och Paula Kreivi har å sin sida berättat att Stefan Forsberg inte hann gå mer än ett till två steg från bilen och att han höll armarna sänkta då Seppo Lindeman rusade fram och högg Stefan Forsberg med kniven. Enligt Paula Kreivi försökte hon utan resultat hindra Seppo Lindeman genom att ta tag i hans kläder. Det ska anmärkas att samtliga hörda personer hade druckit alkohol under kvällen, vilket påverkat deras minnesbilder. Det finns därför anledning att värdera uppgifterna med viss försiktighet. Särskilt gäller detta Ville Rossis vittnesmål, eftersom han har mycket svaga minnesbilder av kvällen i övrigt på grund av sin berusning.

Av undersökningsprotokollet över de kläder Seppo Lindeman bar vid tillfället samt sakkunnigutlåtande, framgår att Seppo Lindemans högra kavaj- och skjortärmar var starkt nedblodade och att detta blod kom från Stefan Forsberg. Seppo Lindeman har berättat att han direkt efter hugget drog ut kniven och att det förmodligen var då han fick blodet på kläderna. Polisens platsundersökning visar vidare att stora mängder blod från Stefan Forsberg påträffats vid trottoarkanten och på bilens båda sidor. Utredningen i denna del ger därför ett starkt stöd åt Miili Silvennoinens och Paula Kreivis uppgifter och stämmer således inte alls med Seppo Lindemans och Ville Rossis berättelser. Hovrätten finner att det är utrett att knivhugget skedde vid trottoarkanten, nära bilen och mycket kort efter det att Stefan Forsberg hade klivit ur bilen. Mot denna bakgrund får det också anses uteslutet att Stefan Forsberg - även om han skrikit kränkande tillmälen - hunnit påbörja något brottsligt angrepp mot Seppo Lindeman.

Det kan däremot inte uteslutas att Seppo Lindeman trodde att det skulle kunna uppstå ett slagsmål mellan honom och Stefan Forsberg. Seppo Lindeman hade - upprörd och

irriterad - knuffat Miili Silvennoinen så att hon fallit till marken och både Seppo Lindeman och Paula Kreivi har berättat att Miili Silvennoinen därefter nämnde att hon kände medlemmar i Hells Angels. När Stefan Forsberg mycket kort därefter anlände till platsen och - enligt Paula Kreivi - såg irriterad ut samt skrek kränkande tillmälen, kan detta ha inneburit att Seppo Lindeman i sitt berusade tillstånd trodde att en farlig situation skulle kunna uppstå. Enligt sina egna uppgifter har han varit i knivslagsmål flera gånger tidigare och brukade därför beväpna sig med kniv. Han var inte heller främmande för att använda den.

Samtliga hörda har uppgett att det härefter var fråga om ett mycket snabbt händelseförlopp. Seppo Lindeman själv har berättat att han inte hann tänka något innan han högg. Det får därför hållas för visst att Seppo Lindeman berusad och i upprörd sinnesstämning, i tro att det skulle kunna bli slagsmål handlade på en plötslig impuls vilken utlöste ett mycket snabbt och överraskande angrepp från hans sida. Seppo Lindeman måste ha insett att ett knivhugg mot det aktuella området lika gärna kunde träffa t.ex. halsen eller bröstet och att detta typiskt sett innebär en avsevärd risk för att offret ska berövas livet. Det är utrett att knivhugget var relativt kraftigt och kom uppifrån. Detta förhållande samt det sätt på vilket Seppo Lindeman agerade innebär enligt hovrättens uppfattning att risken för att knivhugget skulle kunna döda Stefan Forsberg inte var skäl nog för Seppo Lindeman att avstå från hugget. Han var alltså likgiltig till om Stefan Forsberg skulle dö. Han har därmed haft uppsåt till att döda Stefan Forsberg.

Ska brottet rubriceras som mord eller dråp?

Gärningen föregicks inte av någon planering utan begicks i s.k. hastigt mod. Händelseförloppet var kortvarigt och eftersom döden inträffade i princip omedelbart utsattes Stefan Forsberg inte för något utdraget lidande. Hovrätten finner att omständigheterna kring gärningen är sådana att den ska anses som mindre grov och därmed rubriceras som dråp.

Vilken påföljd ska väljas?

För dråp är föreskrivet fängelse minst sex år och högst tio år. Seppo Lindeman har varit beväpnad med kniv och inte främmande för att använda den. Detta förhållande samt att gärningen skedde oprovocerat och helt utan möjlighet för Stefan Forsberg att kunna skydda sig utgör försvårande omständigheter vid bedömningen av gärningens straffvärde. Hovrätten anser att straffvärdet motsvarar åtta års fängelse och det är med hänsyn till detta uteslutet med någon annan påföljd än fängelse.

Enligt ett utdrag från det finska straffregistret har Seppo Lindeman dömts ett stort antal gånger tidigare, bl.a. för våldsbrott. Han dömdes senast den 12 oktober 2012 av Åbo hovrätt för bl.a. misshandel till fängelse 50 dagar. Seppo Lindeman frigavs villkorligt den 14 maj 2012 med ett reststraff om tre månader och tio dagar. Prövotiden upphörde den 24 augusti 2012 och domen är verkställbar. Enligt Rådets rambeslut av den 25 augusti 2008 (2008/675/RIF) ska en lagakraftvunnen dom som meddelats mot den tilltalade i ett annat EU-land beaktas i samma utsträckning som inhemska domar beaktas. Beaktandet får dock inte innebära att medlemsstaten som genomför det nya förfarandet inkräktar på tidigare fällande domar eller beslut om deras verkställighet (se artikel 3.1).

Det brott som Seppo Lindeman nu döms för begicks innan den finska domen till fullo hade verkställts. Han ska därför dömas särskilt i förhållande till den domen. En sådan tillämpning innebär att Seppo Lindeman behandlas på samma sätt som om den tidigare domen hade varit en svensk dom, vilket måste anses vara förenligt med Rådets rambeslut. Det finns dock inte förutsättningar att förverka det finska reststraffet.

Hur mycket skadestånd ska Seppo Lindeman betala?

Eftersom Seppo Lindeman har medgett att betala det yrkade skadeståndet för det fall att han döms för mord eller dråp ska tingsrättens dom fastställas i den delen.

Övriga frågor

Det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas och Seppo Lindeman ska därför kvarbli i häkte tills domen vunnit laga kraft.

Beslaget av Seppo Lindemans kläder har betydelse som bevisning och bör därför bestå tills domen vunnit laga kraft.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast den 18 december 2012.

Hovrättspresidenten Margareta Bergström, hovrättsrådet Susanne Möller, tf. hovrättsassessorn Elida Sundkvist (referent) samt nämndemännen Ann Sofie Löfstedt och Lars Erik Malmin har deltagit i avgörandet. Domarna är eniga.

Avräkningsunderlag, se hovrättens akt

HAPARANDA TINGSRÄTT

Mål nr B 450-12

Rättelse/komplettering

Dom, 2012-09-21

Rättelse, 2012-11-07

Beslutat av: rådmannen Annika Nilsson

Domslutet rättas med stöd av 30 kap 13 § första stycket rättegångsbalken på så sätt att följande målsägande upptas, utöver redan upptagna målsägande:
4. Crister Forsberg, Moränvägen 14, 824 31 Hudiksvall
Målsägandebiträde: Advokat Sami Hietala, Advokatbyrån Stillers AB, Storgatan 35, 972 32 Luleå
5. Björn Forsberg, Risslavägen 16, 824 40 Hudiksvall
Målsägandebiträde: Advokat Sami Hietala, Advokatbyrån Stillers AB, Storgatan 35, 972 32 Luleå

HAPARANDA TINGSRÄTT **DOM**
2012-09-21
meddelad i
Haparanda

Mål nr B 450-12

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare
kammaråklagare Ulla-Karin Lindström
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå

Målsägande

1. Hilkka Forsberg
Ringvägen 23
953 34 Haparanda

Målsägandebiträde:
Advokat Sami Hietala
Advokatbyrån Stillers AB
Storgatan 35
972 32 Luleå

2. Mattias Lakso Forsberg
Trädgårdsgatan 3 B Lgh 1002
941 61 Piteå

Målsägandebiträde:
Advokat Sami Hietala
Advokatbyrån Stillers AB
Storgatan 35
972 32 Luleå

3. Miili Silvennoinen
Köpmansgatan 50 B Lgh 1103
953 34 Haparanda

Målsägandebiträde:
Advokat Sami Hietala
Advokatbyrån Stillers AB
Storgatan 35
972 32 Luleå

Tilltalad
SEPPO Allan Valfrid Lindeman, 800619-0535
Kalixvägen 24
957 95 Hedenäset
Medborgare i Finland

Offentlig försvarare:
Advokat Jens Arnhof
Advokatbyrån Kaiding Kommanditbolag
Box 2
952 21 Kalix

DOMSLUT

Begångna brott	**Lagrum**
Mord	3 kap 1 § brottsbalken

Påföljd m.m.

Fängelse 10 år

Skadestånd

1. Seppo Lindeman ska utge skadestånd till envar av Hilkka Forsberg och Mattias Lakso Forsberg med 50 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 juni 2012 till dess betalning sker.
2. Seppo Lindeman ska utge skadestånd till Miili Silvennoinen med 72 506 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 juni 2012 till dess betalning sker.

Förverkande och beslag

Beslaget av Seppo Lindemans kläder ska bestå tills domen vunnit laga kraft (Polismyndigheten i Norrbotten; beslagsliggare 2012-2500-BG1000 p. 1-6).

Häktning m.m.

Seppo Lindeman ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Jens Arnhof tillerkänns ersättning av allmänna medel med 167 296 kr. Av beloppet avser 91 580 kr arbete, 35 913 kr tidsspillan, 6 344 kr utlägg och 33 459 kr mervärdesskatt.
2. Sami Hietala tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 68 894 kr 50 öre. Av beloppet avser 52 417 kr 50 öre arbete, 2 210 kr tidsspillan, 488 kr utlägg och 13 779 kr mervärdesskatt.
3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har framställt ansvarsyrkande mot Seppo Lindeman för *mord alternativt dråp* enligt 3 kap 1 § brottsbalken med följande gärningsbeskrivning.

Lindeman har dödat Stefan Forsberg genom att med skarpt tillhygge hugga/sticka honom i halsen med fortsättning in i övre bröstkorgen. Det hände den 20 juni 2012 i Haparanda. Stefan Forsberg har närmast omedelbart avlidit till följd av skadorna han åsamkats genom att han förblött på platsen.

Målsägandena har biträtt åtalet och anslutit sig till rubriceringen *mord* enligt åklagarens gärningsbeskrivning, men med följande tillägg.

Brottet är inte att anse som mindre grovt på grund av följande omständigheter. Gärningen har föregåtts av att Lindeman kraftigt berusad och beväpnad med kniv begett sig ut på krog. Han har själv framkallat den situation i vilken gärningen har begåtts genom att angripa och ofreda Miili Silvennoinen, vilket föranlett att Stefan Forsberg kallats till platsen för att bistå bl.a. henne. Stefan Forsberg saknade kännedom om att Lindeman var beväpnad och Lindeman var en för honom i stort sett okänd person som han hade träffat flyktigt tidigare under kvällen. Lindeman angrep och dödade Stefan Forsberg i stort sett omgående efter att Stefan Forsberg hade kommit till platsen och klivit ur den bil som han färdades i. Angreppet skedde plötsligt och för Stefan Forsberg mycket överaskande. Stefan Forsberg hade inte någon beredskap mot det och kan inte heller förväntas ha haft det. Angreppet skedde på allmän plats och öppen gata. Knivhugget riktades mot Stefan Forsbergs hals och var i stort sett direkt dödande. Efter knivhugget gjorde Lindeman inte något för att försöka lindra konsekvenserna av sitt handlande. I stället tillgrep han den bil som Stefan Forsberg hade färdats i och som tillhörde Miili Silvennoinen och begav sig från platsen.

Åklagaren har yrkat att ett beslag av Seppo Lindemans kläder ska bestå till dess att domen vinner laga kraft.

Målsägandena Hilkka Forsberg, Mattias Lakso Forsberg och Miili Silvennoinen har yrkat förpliktande för Seppo Lindeman att till var och en av dem utge skadestånd för psykiskt lidande med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 juni 2012 tills full betalning sker. Miili Silvennoinen har därutöver yrkat skadestånd för inkomstförlust med 22 506 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 20 juni 2012 tills full betalning sker.

DOMSKÄL

Skuldfrågan

Inställning

Seppo Lindeman har erkänt att han dödat Stefan Forsberg, men har bestritt ansvar för mord alternativt dråp med hänvisning till att han inte hade uppsåt att döda Stefan Forsberg. Han har medgett ansvar för grov misshandel och vållande till annans död.

Seppo Lindeman har medgett beslagsyrkandet.

Seppo Lindeman har, vad gäller skadeståndskraven, förklarat att han, om han döms för mord eller dråp, medger yrkandena avseende ersättning för psykiskt lidande, men att han för det fall att han döms för grov misshandel och vållande till annans död endast medger att utge 25 000 kr till var och en av Hilkka Forsberg, Mattias Lakso Forsberg samt Miili Silvennoinen allt jämte ränta. Slutligen har han medgett Miili Silvennoinens yrkande om ersättning för inkomstförlust jämte ränta.

Bakgrund

Följande ostridiga uppgifter har framkommit om bakgrunden till åtalet.
Stefan Forsberg och Miili Silvennoinen var ett par, men hade skilda bostäder. Miili Silvennoinen tillbringade dock så mycket tid i Stefan Forsbergs bostad att deras förhållande, enligt henne, i det närmaste var att betrakta som ett samboförhållande. Miili Silvennoinen och Paula Kreivi är arbetskamrater, men umgås även en del på fritiden. Den 20 juni 2012 åt Stefan Forsberg, Miili Silvenoinen och Paula Kreivi middag och drack vin tillsammans hemma hos Stefan Forsberg. Senare samma kväll gick de till Sportbaren, som är en pub i Haparanda. På Sportbaren kom de i samspråk med Seppo Lindeman och hans kompis Ville Rossi. Efter en tid gick Stefan Forsberg hem, medan Miili Silvennoinen och Paula Kreivi fortsatte med taxi till en krog i Torneå i Finland tillsammans med Seppo Lindeman och Ville Rossi. Vid stängningsdags åkte alla fyra taxi till Paula Kreivis hus i Haparanda. De samspråkade utanför huset och efter ett tag uppstod ett bråk mellan Miili Silvennoinen och Seppo Lindeman och Seppo Lindeman knuffade omkull Miili Silvennoinen. Även Stefan Forsberg kom till platsen och kort efter hans ankomst stack eller högg Seppo Lindeman honom med en kniv i halstrakten. Stefan Forsberg avled inom kort av knivhugget. Seppo Lindeman lämnade platsen i den bil som Stefan Forsberg hade kommit i. Han greps senare av polisen i sin bostad i Hedenäset norr om Haparanda. Stefan Forsberg var vid tidpunkten för händelsen iklädd skinnjacka, t-shirt, jeans och öppna sandaler eller tofflor.

Utredning

Åklagaren har som bevisning åberopat protokoll över platsundersökning, protokoll över fordonsundersökning, protokoll över undersökning av Seppo Lindemans kläder, rapport från utvidgad rättsmedicinsk obduktion jämte en av läkaren upprättad schematisk skiss av människokroppen, analysbesked från rättskemisk undersökning av Seppo Lindemans blod och urin samt sakkunnigutlåtande från DNA-undersökning av blod som påträffats på Seppo Lindemans kavaj. Åklagaren har vidare åberopat målsägandeförhör med Miili Silvennoinen samt vittnesförhör

med Paula Kreivi och rättsläkaren Johanna Loisel som deltog i den rättsmedicinska obduktionen av Stefan Forsberg.

Målsägandena har åberopat samma bevisning som åklagaren.

Seppo Lindeman har åberopat delar av fordonsundersökningen för att understryka att bilen som Stefan Forsberg kom till platsen i var i dåligt skick, ett fotografi av den skinnjacka som Stefan Forsberg bar och som visar att den var tämligen sliten, uppgifter ur den rättsmedicinska obduktionen vari bland annat anges att Stefan Forsberg led av depressiva besvär och medicinerade med antidepressiv medicin och tidigare haft ett alkoholmissbruk och att han vid tillfället hade en hög alkoholkoncentration i blodet.

Redogörelse för bevisningen

Rapport från utvidgad rättsmedicinsk obduktion
Åklagaren har vad gäller rapporten från den utvidgade rättsmedicinska obduktionen från *undersökningsprotokollet* pekat särskilt på följande iakttagelser.

Halsen

Punkt 20. Halsens högra sida och nacken visar inga skador.

Punkt 21. I övergången mellan halsens framsida och halsens vänstra sida ses omedelbart ovanför det vänstra nyckelbenets inre ände en väsentligen tvärgående, skarpkantad skada som har sitt centrum ca 4 cm ovanför halsgropens nedre begränsning och ca 3 cm till vänster om den främre medellinjen. Skadan förlöper uppifrån vänster svagt diagonalt snett ned mot höger med ca 20-25 graders avvikelse från horisontalplanet. Skadans vänstra ände ligger således något högre upp än dess högra ände, den vänstra änden finns ca 148 cm ovanför fotsulornas plan… Skadans vänstra/övre ände anas mer trubbigt tvärställd, och dess nedre/högra ände mer spetsig, vid sårets nedre/högre ände, som ligger i direkt anslutning till halsgropens övre

begränsning, anas en liten bågformad svans som böjer av uppåt mot hakan. Skadan mäter med sårkanterna sammanförda tämligen exakt 4 cm i bredd, skadan kan fås att glipa upp emot 1 cm på höjden. Sårkanterna och hela sårkanalen är tydligt skarpkantade och den omgivande huden runt om skadan företer ingen missfärgning eller skada. Vid en försiktig sondering av sårkanalen med fingret känns att den är åtminstone 6 cm djup, möjligtvis djupare, och sårkanalen fortsätter rakt nedåt in i brösthålan.

Punkt 22. I övrigt ses inga skador på halsen. Nacken känns stabil med normal rörlighet.

Halsorganen

Punkt 69. På den högra sidan ses inga blödningar i nickmuskeln (*m. sternocleidomastoideus*), och den inre halsvenen (*v. jugularis interna*), halspulsådern (*a. carotis communis*) och vagusnerven (*n. vagus*) ses intakta på den högra sidan.

Punkt 70. På den vänstra sidan ses en ovalär skada som går igenom den vänstra nickmuskelns nedre del, motsvarande hudskadan på halsens vänstra sida som beskrivits ovan (nr 21). Stickkanalen kan följas in i brösthålan med ingång bakom/innanför nyckelbenet. En längsförlöpande blåsvart sträng av blödningar ses från den vänstra nickmuskeln ned mot den vänstra lungan.

Punkt 71. På den vänstra sidan är den inre halsvenen avskuren med centrum ca 3,5 cm ovanför avgången för den vänstra nyckelbensvenen (*v. subclavia*). Vagusnerven och den vänstra halspulsådern är oskadade. En skada ses dock i den vänstra nyckelbenspulsådern (*a. subclavia*), vilken beskrivs nedan (nr 80).

Bröstorganen

Punkt 72. Den högra lungsäcken är glatt och glänsande utan sammanväxningar, i den högra lungsäcken ses 50 ml gulröd vätska utan inslag av blod.

Punkt 73. Den vänstra lungsäcken är skadad ovanför det första revbenet, både vad avser det yttre och det inre lungsäcksbladet. Skadan utgör en fortsättning

av den stickkanal till vänster på halsen som ovan beskrivits (nr 70, 71). I det yttre vänstra lungsäcksbladet ses en liten, skarpkantad, längsförlöpande riftformad skada lokaliserad precis där det andra vänstra revbenet fäster in baktill till den andra bröstkotan. Skadan är ca 0,3 cm bred och 0,9 cm hög och omges av en 2 cm stor blåviolett blödning (orsakad av knivspets?). I den vänstra lungsäcken finns 900 ml blåsvart flytande och koagulerat blod.

Punkt 74. Den högra lungan har väsentligen normal luftförighet, normal elasticitet, normal konsistens och normalt brunröd till blåviolett färg. Från snittytorna kan inte frampressas någon nämnvärd mängd vätska eller blod. Inga härdformade förändringar ses eller känns i den högra lungan, lungan är oskadad.

Punkt 75. Högt upp på den vänstra överlobens framsida ses en skarpkantad skada genom den yttersta delen av överloben, med en förmodad ingångsöppning 2 cm nedom den övre lungspetsen (apex), och en 2 cm lång, mycket ytlig längsförlöpande sårkanal (närmast tunnelerande under det inre lungsäcksbladet/lungytan) på framsidan av lungloben. Det förmodade instickssåret är 0,8 cm brett och tvärgående, med en antytt trubbig vänstra/yttre begränsning och en mer spetsig inre (mot meddellinjen) begränsning (motsvarande utseendet på hudskadan nr 21). Det förmodade utgångssåret är 0,7 cm brett, skarpkantat och har en ovalär form. Knappast någon omkringliggande blödning ses.

Punkt 76. I övrigt ses inga skador i den vänstra lungan, den är tydligt sammanfallen och torr med nedsatt luftförighet, oelastisk konsistens och ljusrosa färg. Snittytorna i den vänstra lungan är helt torra och man kan inte frampressa någon skummande vätska eller blod. Inga härdformade förändringar ses eller känns.

Punkt 80. Vid uppklippning av den vänstra nyckelbenspulsådern ses i dennas underkant en skarpkantad ca 1 cm bred skada som har svagt blåviolett missfärgade kanter. Skadan är centrerad 5,5 cm ovanför kärlets avgång från aortabågen, precis intill avgången för *truncus thyreocervicalis sinistra*. Det

sistnämnda kärlet samt den vänstra kotpulsådern (*a. vertebralis*) är oskadade. Rikligt med blödningar i mjukdelarna ses. Nyckelbenspulsådern friläggs nedom/efter skadan, ända ned till den vänstra armhålan, men några övriga skador på detta kärl ses inte.
Punkt 82. På den vänstra sidan ses arm-huvudvenen och nyckelbensvenen oskadade. En skada ses dock på den allra nedersta delen av den vänstra inre halsvenen, vilken beskrivits ovan (nr 71). Rikligt med blödning ses i mjukdelarna.

Vidare har noterats bland annat till vänster i pannan ovanför det vänstra ögonbrynet en krosskada samt enstaka överhudsavskrapningar och mot bålen och extremiteterna enstaka underhudsblödningar och överhudsavskrapningar.

Åklagaren har åberopat följande iakttagelser från *radiologisk undersökning* i form av skiktröntgenundersökning, helkropp.

Vid skiktröntgen (CT) av den avlidne, utförd 2012-06-21, har inte påträffats några skalettskador eller urledvridningar (luxationer) i halsryggen. Inga skelettskador har heller påvisats i skallens ben eller ansiktsskelettet. Inga skador har påvisats i hjärnan. Ovanför det vänstra ögonbrynets yttre ände sågs en ytlig sårskada i huden.

Till vänster på halsen sågs 3 cm till vänster om medellinjen en skada som föreföll passera genom nickmuskeln med luftbubblor in mot ingången till brösthålan på den vänstra sidan (thoraxaperturen). Medialt om luftbubblorna sågs halspulsådern (utan säkra tecken på skador). Däremot sågs att den inre halsvenen torde passera i omedelbar anslutning till luftbubblorna, samt den vänstra nyckelbenspulsådern. Det sågs en stor mängd blod i den vänstra lungsäcken samt lite luft. Det fanns inga tecken på skador på stora kroppspulsåderns bröstdel. Brott sågs i bröstkorgsskelettet på den högra sidan,

på revben 2-4. Äldre (läkta) brott sågs på revben 6, 7, 10 och 11 på den vänstra sidan men inga brott sågs i bröstkotpelaren.

Följande sammanfattande *utlåtande* har avgetts, såvitt nu är av intresse

angående skador m.m.

att den döda kroppen efter Forsberg, Kurt STEFAN, 19600117-8950, har företett dels tecken på skarpt våld mot halsens och bröstkorgens vänstra sida med en skarpkantad skada till vänster på halsen (21) och en stickkanal genom nickmuskeln (70), den vänstra inre halsvenen (71) och den vänstra nyckelbenspulsådern (80) med fortsättning in i den vänstra brösthålan (70, 73) med skador i den vänstra lungans överlob (75) samt luftinträde (röntgenutlåtande) och blödning till den vänstra lungsäcken (73)

dels tecken på förblödning (5, 102)

dels tecken på återupplivningsförsök med bland annat enstaka revbensbrott (100, 101) och en bennål i det vänstra underbenet (57)

angående sjukliga organförändringar;

att vid obduktionen har inte påvisats några sjukdomar i de inre organen av betydelse för döden;

angående förekomsten av droger m.m.

att vid den rättskemiska undersökningen har påvisats 2,10 promille etanol i lårblod och 2,98 promille etanol i urin, (samt citalopram och tramadol i lårblod i koncentrationer motsvarande ordinär användning).

angående skadornas uppkomstsätt

att stickskadan på halsen med fortsättning in i bröstkorgens övre del har uppkommit genom inverkan av kniv eller knivliknande föremål;

att krossåret och överhudsavskapningarna i pannan liksom en hudskada på höger knä har ett utseende som talar för att de uppkommit i nära anslutning till döden, till exempel genom fall i samma plan;

att de övriga genom trubbigt våld uppkomna hudskadorna på bålen och extremiteterna är ospecifika varför något mer detaljerat uttalande om

uppkomstsättet inte kan göras, dock att flera av skadorna bedöms ha uppkommit före den aktuella händelsen;
angående dödsorsaken
att fynden och omständigheterna starkt talar för att döden har orsakats av inre och yttre förblödning till följd av kärlskadorna på halsen (71, 80);
angående dödssättet
att fynden och omständigheterna starkt talar för att döden har orsakats av annan person.

Målsägandena har med hänvisning undersökningsprotokollet.
särskilt påtalat frånvaron av avvärjningsskador på Stefan Forsberg.

Platsundersökningen visar att Stefan Forsbergs döda kropp påträffades på vägbanan utanför Paula Kreivis hus och att blod fanns inom ett område av fyra meter från kroppen samt att blodsprut fanns upp mot trottoaren.

Protokollet över fordonsundersökningen visar att blod fanns på bilens högra sida, från passagerarsidan framtill på bilen och till bakskärmen, på bagageluckan, på vänster bakre sidostolpe, på vänstra bakrutan, på insidan av passagerardörren fram och på förarsidans dörrtröskel.

Av *protokollet över undersökningen av Seppo Lindemans kläder och sakkunnigutlåtandet från DNA-undersökning av blod som påträffats på hans kavaj* framgår att det fanns blod framför allt på kavajens högra sida, men även fläckar på den vänstra sidan, på baksidan av högra kavajärmen från ärmhålan och ner till ärmslutet, på högra skjortärmens baksida samt mindre fläckar på byxornas framsida. Enligt utlåtandet från DNA-undersökningen talade resultatet av undersökningen extremt starkt för att blodet på kavajens framsida kom från Stefan Forsberg. Resultatet är det starkaste som kan uppnås.

Prover från Seppo Lindemans blod och urin togs den 20 juni 2012 kl. 11.45 och 11.50 och *analysbeskedet från den rättskemiska undersökningen av blodet och urinen* visar att denne då inte hade någon alkohol i blodet, men däremot 0,16 promille i urinen. Vidare konstaterades i blodet en viss förekomst av klonazepam och 7-amino- klonazepam, vilka båda är klassade som narkotika.

Förhör

Miili Silvennoinen, Seppo Lindeman och Paula Kreivi hade alla, liksom Stefan Forsberg, druckit alkohol under kvällen och var mer eller mindre berusade. Miili Silvennoinen, Seppo Lindeman, Paula Kreivi och rättsläkaren Johanna Loisel har lämnat sammanfattningsvis följande uppgifter.

Miili Silvennoinen. Ett tag efter middagen hemma hos Stefan Forsberg gick de alla tre på Stefan Forsbergs förslag till puben Sportbaren i Haparanda. Stefan Forsberg bjöd på en drink när de kom dit och efter ett tag gick han till spelautomaterna och började spela. Vid ett annat bord, 2-3 bord längre bort, satte sig Seppo Lindeman och hans kompis Ville Rossi. De kom att prata med varandra mellan borden och det visade sig att hon och Seppo Lindeman hade en gemensam bekant i Haparanda. Hon tror inte att Stefan Forsberg pratade med Seppo Lindeman och Ville Rossi, utan troligen befann han sig då vid spelautomaterna. Lite senare bestämde sig hon och Paula Kreivi, Seppo Lindeman och Ville Rossi och några andra personer för att de skulle fortsätta kvällen på en krog i Torneå i Finland. Stefan Forsberg ville inte följa med, utan bestämde sig för att gå hem, men innan sällskapet gav sig iväg till den andra krogen presenterade hon Stefan Forsberg som sin man för flera personer, bland annat Seppo Lindeman. De tog en taxi till krogen. Där sjöng och drack de och hade trevligt under kvällen. Vid stängningsdags ungefär klockan ett på natten finsk tid, tolv svensk tid, tog de tillsammans med Seppo Lindeman och Ville Rossi och en äldre man en taxi till Paula Kreivis hus. Alla utom den äldre mannen hoppade ur bilen. Eftersom de inte ville släppa in Seppo Lindeman och Ville Rossi hos Paula

Kreivi försökte de att stoppa taxin så att männen skulle kunna ta sig därifrån, men bilen for iväg. De samtalade och rökte ett tag utanför huset, men så småningom uppstod det en ordväxling mellan henne och Seppo Lindeman. Hon anser inte att hon skrek till Seppo Lindeman, men hon talade högt och Seppo Lindeman var arg. De befann sig halvvägs mellan entrén till huset och gatan. Plötsligt knuffade Seppo Lindeman till henne, så att hon ramlade omkull mot några soptunnor. Hon tror att stöten från knuffen träffade nedre delen av bröstkorgen och nästa dag hade hon blåmärken där. Märkena kan dock även ha kommit från soptunnorna. Paula Kreivi hjälpte henne upp och efter knuffen började Seppo Lindeman att gå från platsen, men kom tillbaka. Han var fortfarande arg. Hon tror att Seppo Lindemans ilska berodde på att han och Ville Rossi inte fick komma in i Paula Kreivis hus. Paula Kreivi ringde efter en taxi och därefter till Stefan Forsberg. Paula Kreivi använde sin egen telefon eftersom hennes telefon hade försvunnit, troligen i samband med knuffen. Stefan Forsberg kom strax efteråt till platsen. Han stannade bilen på gatan och klev ur den och sen hann han bara ta högst två steg innan hon såg en massa blod omkring honom. Seppo Lindeman fanns intill honom och någonstans ifrån hade han fått fram en kniv. Stefan Forsberg började gå mot andra sidan bilen, men föll ihop på gatan och hon kunde inte få upp honom. Hon vill minnas att Stefan Forsberg först föll mot bilen. Det hela gick mycket fort och Stefan Forsberg var helt oförberedd på angrepp från Seppo Lindemans sida och hann inte värja sig mot det. Han höll armarna utefter sidorna och hon hörde inte att han yttrade något. Det hela gick så fort att Stefan Forsberg inte skulle ha haft någon tid på sig för att försvara sig. Hon är helt säker på att Stefan Forsberg inte hade något emot att hon och Paula Kreivi fortsatte kvällen tillsammans och lika säker på att han inte hyste någon svartsjuka mot Seppo Lindeman.

Seppo Lindeman. Han har romsk härkomst. Den aktuella dagen firade han och hans sambo samt hans kompis Ville Rossi hans födelsedag hemma hos honom och festade på alkohol. Ville Rossi är inte rom. På kvällen bestämde sig han och Ville Rossi för att fortsätta festandet på Sportbaren i Haparanda. Där drack de mera

alkohol och kom i samspråk med Miili Silvennoinen och Paula Kreivi. I något skede fortsatte de till en annan krog och efteråt har han fått höra att det var i Finland. Han har inte mycket minne från det besöket eftersom han vid det laget var mycket berusad. Han minns att han och Miili Silvennoinen och Paula Kreivi sedan åkte taxi till Paula Kreivis hus i Haparanda. Där uppstod det ett gräl mellan honom och Miili Silvennoinen, han minns inte om vad, men det var ett typiskt ”fyllebråk”. Han knuffade till Miili Silvennoinen och hon föll omkull bland några sopkärl eller cykelställ. Sedan sa Miili Silvennoinen att hon skulle ringa till en nära bekant som var medlem i HA (Hells Angels) och då skulle de få rejält med stryk, enligt henne. Strax efter det anlände en Mercedesbil som parkerades mot trafikriktningen. En man, som han inte kände igen steg ur bilen och han tänkte att det kanske var ”HA-mannen”. Mannen höll armarna lyfta och skrek något som han inte uppfattade, samtidigt som han gick emot honom. Mannen tog mer än två steg mot honom och själv tog han mellan tre och fem steg mot mannen. Han uppfattade att det var ”bråk i luften” och gick snabbt mannen till mötes samtidigt som han tog fram sin kniv och högg instinktivt med den mot mannens axel. Han drog sedan genast ut kniven igen. I konfrontationsögonblicket stod de mycket nära varandra och mannen lutade sig lite bakåt. Han trodde att han skulle träffa axeln, trots att mannen hade armarna lyfta. Det är vanligt i hans kultur att man hugger mot axeln. Det var inte hans avsikt att döda mannen, utan han ville göra honom obrukbar för slagsmål. Så har han gjort tidigare mot andra personer och han har själv blivit utsatt för samma sak. Det hela gick så fort att han inte ens han tänka tanken att Stefan Forsberg kunde dö. Eftersom hugget var snabbt var det säkert också ganska kraftfullt. Direkt efter hugget vällde blodet fram. Det var en kniv av typ Morakniv som han använde. Han förvarade den i en slida i bältet.

Paula Kreivi har berättat om besöket på Sportbaren och det efterföljande krogbesöket i Finland i huvudsaklig överenstämmelse med Miili Silvennoinens uppgifter. Även Paula Kreivi har berättat att besöket på den finska krogen avslutades med att hon, Miili Silvennoinen, Seppo Lindeman och Ville Rossi åkte

taxi till Haparanda och klev av utanför hennes hus. Angående händelserna efter det har hon lämnat följande uppgifter. De stod alla inne på hennes gård. Till en början var stämningen god, men plötsligt knuffade Seppo Lindeman till Miili Silvennoinen så att hon föll omkull. Hon tyckte att han först tog något ur bröstfickan och upplevde en skymt av något brunt och tänkte ”en kniv” och blev väldigt rädd. Hon hjälpte upp Miili Silvennoinen. Hon försökte att ringa efter en vän för att få hjälp, man han var bortrest. Sedan ringde hon efter en taxi. Efter det gav sig Seppo Lindeman iväg, men kom snart tillbaka. Då ringde hon till Stefan Forsberg och sa att hon ville att Miili Silvennoinen skulle sova över hos henne eftersom hon inte ville att hon skulle åka iväg i taxi med Seppo Lindeman och Ville Rossi. Stefan Forsberg sa dock att han skulle komma och hämta Miili Silvennoinen. Han kom mindre än tio minuter efter att hon hade ringt till honom. Han parkerade bilen vid postlådan och lämnade motorn igång. Hon stod då vid trappan till huset och Seppo Lindeman stod nära henne, men med ryggen emot henne. Stefan Forsberg steg ur bilen och hann ta ett eller två steg samtidigt som han sa ”perkele mustalainen”(på svenska ungefär ”djävla zigenare”) när Seppo Lindeman rusade emot honom och slog mot honom och han lutade sig mot bilen. Slaget kom uppifrån. Hon försökte stoppa Seppo Lindeman när han började springa mot Stefan Forsberg och fick tag i ena ärmen, men han slet sig loss. Hon förstod att något skulle hända och ville stoppa honom. Konfrontationen ägde rum vid postlådan och helt nära bilen. Hon tror inte att Stefan Forsberg var beredd på angreppet för han såg chockad ut och de försökte leda honom runt bilen för att få in honom i den, men han föll ihop på marken. Hon har ingen uppfattning om Stefan Forsbergs berusningsgrad när han kom till platsen, men hon såg att han var irriterad. Hon blev chockad av händelsen och har av och till pratat med Miili Silvennoinen om den. De verkar minnas ungefär samma saker om det som hände.

Johanna Loisel. Skadan i halsen hade en bredd av 4 cm. Om knivbladet var smalare än 4 cm måste det ha rörts i sidled och skurit upp sårkanterna. När ett knivblad går genom hud går det ofta in hela bladets längd in till skaftet. Skadan i detta fall var

minst 6 cm djup. Det är troligt att bladet har gått hela vägen in. Skadan har troligen orsakats med ett eneggat föremål. Det kan ha varit en Morakniv. Sårkanalen tyder på att hugget kommit uppifrån och rakt ner med eggen ut mot kroppen. Den vänstra inre halsvenen var avskuren och vänstra pulsådern var skadad. I ett fall som det aktuella faller blodtrycket mycket snabbt och den drabbade blir inom kort medvetslös. Det är kroppens sätt att minska blodförlusten. Genom den kompression som sker vid hjärt- och lungräddning fortsätter dock blod att pumpas ut från kroppen. Det är i det närmaste omöjligt att överleva en skada av det slag som är aktuell i målet. Döden inträffar efter bara någon minut. De övriga skador som den undersökta personen hade och som saknar samband med den dödande skadan, var alla av vardagligt slag.

Tingsrättens bedömning

Följande är utrett om händelsen

Det är genom den medicinska utredningen klarlagt att Stefan Forsberg under natten mot den 20 juni 2012 utsatts för skarpt våld mot halsens och bröstkorgens vänstra sida medförande en skarpkantad skada till vänster på halsen och en stickkanal genom nickmuskeln, den vänstra inre halsvenen och den vänstra nyckelbenspulsådern med fortsättning in i den vänstra brösthålan och med skador i den vänstra lungans överlob samt luftinträde och blödning till den vänstra lungsäcken. Fynden talar enligt den rättsmedicinska obduktionen för att döden har orsakats av inre och yttre förblödning till följd av skadorna på den vänstra inre halsvenen och den vänstra nyckelbenspulsådern.

Seppo Lindeman har erkänt att tilldelat Stefan Forsberg ett knivhugg och det kan med stor säkerhet fastslås att det är detta hugg som orsakat de skador som Stefan Forsberg dött av. Det står därmed klart att Seppo Lindeman har berövat Stefan Forsberg livet.

Har gärningen begåtts med uppsåt eller av oaktsamhet?

Enligt Seppo Lindeman var avsikten inte att döda Stefan Forsberg, utan tanken var, enligt den förklaring som han har lämnat, att oskadliggöra Stefan Forsberg genom att sticka kniven i hans axel, vilket är en metod som ofta används inom hans kretsar för att hindra en person från att slåss. Han har antagit att kniven istället oavsiktligt kom att träffa halsen på grund av att Stefan Forsberg rörde sig, samtidigt som knivhugget utfördes. Seppo Lindeman har förklarat sitt handlande med att han uppfattade att det var ”bråk i luften” vilket får uppfattas som att han ansåg att det fanns en fara för att Stefan Forsberg skulle angripa honom handgripligen. Till stöd för den slutsatsen har han anfört dels att Stefan Forsberg kom emot honom med armarna lyfta som till slag, dels att Miili Silvennoinen hade uppgett att hon hade en nära relation till någon med inflytande inom Hells Angels. En förutsättning för att invändningen om att kniven var avsedd för axeln och oavsiktligt träffade halsen, ska kunna vinna framgång, är till en början att det till följd av någon yttre omständighet fanns fog för Seppo Lindeman att anta att Stefan Forsberg skulle komma att angripa honom och att det därför fanns anledning för honom att förekomma angreppet. Seppo Lindeman har påstått att Stefan Forsberg gick emot honom med armarna lyfta som till slag. Den uppgiften motsägs inte bara av Miili Silvennoinen, utan även av Paula Kreivi, som har uppgett sig vara säker på att Stefan Forsbergs armar inte var lyfta, utan hölls hängande utmed sidorna. Paula Kreivi har vidare uppgett att Stefan Forsberg lämnade motorn påslagen när han steg ur bilen, vilket tyder på att han inte hade för avsikt att stanna annat än en kort stund på platsen. Enligt Paula Kreivi hann Stefan Forsberg bara ta något eller ett par steg från bilen innan han angreps av Seppo Lindeman, som rusade emot Stefan Forsberg, trots att hon handgripligen försökte att stoppa honom. Utgångspunkten vid den fortsatta prövningen bör därför bli att Stefan Forsberg inte närmade sig Seppo Lindeman med lyfta armar, såsom Seppo Lindeman påstått. Seppo Lindeman har vidare hänvisat till att Miili Silvennoinen hade uppgett att hon hade en nära relation till någon med inflytande inom Hells Angels. Det får anses som ett allmänt känt faktum

att medlemmar i den aktuella organisationen vanligen bär attribut av skilda slag, som visar anknytningen till organisationen liksom att medlemmarna brukar agera i grupp och inte ensamma. Stefan Forsberg, som vid händelsen var 52 år gammal, kom till platsen iklädd vardagliga kläder i form av T-shirt och jeans samt en väl använd skinnjacka och med tofflor på fötterna. Det bör ha framstått som tämligen klart för Seppo Lindeman att Stefan Forsberg inte tillhörde den ifrågavarande organisationen. Inte heller hans färdmedel, som utgjordes av en äldre medfaren Mercedesbil med sprucken framruta bör ha fört tankarna till Hells Angels. Paula Kreivi har beskrivit att Seppo Lindeman rusade emot Stefan Forsberg kort efter att denne hade stigit ur bilen. Det har inte framkommit något som ger anledning att betvivla den uppgiften. Platsundersökningen visar att Stefan Forsbergs döda kropp påträffades på vägbanan nedanför Paula Kreivis hus och att blod fanns inom ett begränsat område från kroppen. De kraftiga blodbesudlingarna på undersidan av Seppo Lindemans högra kavajärm och skjortärm tyder på att blodet vällde fram i så gott som direkt anslutning till knivhugget, vilket Seppo Lindeman också har bekräftat. Vid trottoarkanten har vidare noterats blodsprut, något som troligen kan knytas till knivhugget och det omedelbara blodflöde som det resulterade i. Dessa omständigheter sammantagna talar med styrka för att angreppet skedde helt nära vägbanan och därmed i mycket nära anslutning till bilen som Stefan Forsberg färdades i. Den samlade bilden blir därför att Seppo Lindeman angrep Stefan Forsberg mycket kort efter att denne hade stigit ur bilen, att Stefan Forsberg inte hade angripit honom före det eller gett Seppo Lindeman anledning att tro att han skulle komma att angripa honom, att Seppo Lindeman redan var arg efter bråket med Miili Silvennoinen, att han hörde Stefan Forsberg skrika de kränkande orden ”perkele mustalainen” (djävla zigenare) åt honom, att han blev provocerad och att knivhugget kom att utdelas mycket snabbt och på ett impulsartat sätt. Det finns ingenting som ger stöd för slutsatsen att knivhugget var avsett att träffa axeln istället för halsen. Tvärtom måste Seppo Lindeman, även om han inte avsåg att beröva Stefan Forsberg livet, ha insett att ett snabbt hugg med en kniv mot området i närheten av halspulsådern var förenat med livsfara och skulle kunna få dödlig

utgång, men det utgjorde inte ett skäl för honom att avstå från sitt handlande. Tingsrätten utgår därför från att Seppo Lindeman varit likgiltig inför effekten av sitt handlande. Han har därmed haft uppsåt att döda Stefan Forsberg.

Ska gärningen bedömas som mord eller dråp?
Den som berövar annan livet ska enligt 3 kap 1 § brottsbalken dömas för mord till fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid. Är brottet med hänsyn till de omständigheter som föranlett gärningen eller eljest att anse som mindre grovt ska brottet rubriceras som dråp och straffet bestämmas till fängelse, lägst sex och högst tio år.

I förevarande fall finns det omständigheter som talar både för och emot att brottet bedöms som mindre grovt. Omständigheter som talar för att bedöma brottet som mindre grovt är bland annat att gärningsmomentet varit kortvarigt och att angreppet skett på ett impulsartat sätt samt att döden sannolikt inträtt mycket kort tid efter själva angreppet. Det har således inte varit fråga om något utdraget lidande. För att brottet inte ska anses som mindre grovt talar å andra sidan att Seppo Lindeman, när Stefan Forsberg anlände till platsen var medveten om att han genom sitt innehav av kniv hade ett överläge som Stefan Forsberg var ovetande om. Det står klart att han inte befann sig i en trängd situation eller hade anledning att uppfatta situationen på det sättet, utan hade möjlighet att besinna sig, trots den mindre provokation som Stefan Forsberg utsatte honom för genom sitt tillmäle. Andra omständigheter som talar mot att bedöma brottet som mindre grovt är att Stefan Forsberg måste ha varit helt oförberedd på attacken och uppenbarligen inte hade någon beredskap för den eller ens möjlighet att försvara sig mot den eftersom han var obeväpnad och därmed skyddslös mot en angripare med kniv. Slutligen får även de omständigheterna att brottet har begåtts på allmän plats och Seppo Lindeman tillgripit offrets bil anses som en försvårande omständighet. Vid en samlad bedömning av omständigheterna vid gärningen finner rätten att Seppo Lindemans handlande bör bedömas som mord.

Beslag
Beslaget har betydelse som bevisning och bör bestå till dess att det finns en laga kraft ägande dom.

Straffet
Den 1 juli 2009 ändrades straffskalan för mord från att tidigare ha varit begränsad till bara två alternativ, nämligen fängelse i tio år eller på livstid, till fängelse i lägst tio och högst arton år eller livstid. Syftet med ändringen var att ge utrymme för en mer nyanserad straffmätning och det framhölls i förarbetena att straffmätningen ska grunda sig på samlad bedömning av omständigheterna i varje enskilt fall.

Som tingsrätten tidigare har konstaterat har det inte framkommit att Seppo Lindeman haft direkt uppsåt att döda Stefan Forsberg, utan rätten har funnit att mordet har begåtts med s.k. likgiltighetsuppsåt. Vid en samlad bedömning av denna och övriga omständigheter i målet finner rättan att brottets straffvärde motsvarar tio års fängelse.

Skadeståndet
Eftersom Seppo Lindeman har befunnits ansvarig för mord ska han i enlighet med sitt medgivande utge ersättning till målsägandena med yrkade belopp jämte ränta.

Övriga frågor

Avgift till brottsofferfonden
Eftersom Seppo Lindeman döms för brott varpå fängelse kan följa ska han förpliktas att utge lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

Försvararkostnad m.m.
Kostnaderna för försvaret och för målsägandebiträdet bör stanna på staten.

Häktning
Seppo Lindeman har i Finland dömts för våldsbrott ett stort antal gånger. Det finns risk för att han begår fler brott om han friges. Seppo Lindeman har vidare ett långt fängelsestraff att avtjäna och det finns en risk för att han om han sätts på fri fot undandrar sig fortsatt lagföring eller straff. Seppo Lindeman bör därför vara kvar i häkte till dess att domen i ansvarsdelen vunnit laga kraft.

Hur man överklagar, se bilaga 1 (Dv 400)
Överklagan ges in till tingsrätten senast den 12 oktober 2012 och ställs till Hovrätten för Övre Norrland

Annika Nilsson

AVRÄKNINGSUNDERLAG, se aktbil

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE – DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller

2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

DV 400 • 2008-11 • Producerat av Domstolsverket

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller

2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,

2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,

3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,

4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,

5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

HOVRÄTTEN FÖR ÖVRE NORRLAND
SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Bilaga B

Överklagande görs skriftligen.

Skrivelsen ska ställas till Högsta domstolen. Den ska emellertid inlämnas eller insändas till hovrätten (adress se nedan).

Skrivelsen ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i det överklagade avgörandet vid hänvisningen till denna bilaga. Någon tidsgräns gäller dock inte för klagan över beslut om häktning, kvarhållande i häkte, tillstånd till restriktionen enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller åläggande av reseförbud.

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Krav på prövningstillstånd gäller dock inte överklaganden av Justitiekanslern eller någon av riksdagens ombudsmän i mål där allmänt åtal förs.

Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd krävs i två eller flera likartade mål och Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd i ett av dem, får prövningstillstånd meddelas även i övriga mål.

Ett överklagande bör vara egenhändigt undertecknad av klaganden eller dennes ombud och ska innehålla uppgifter om

1. det avgörande (dom, beslut eller utslag) som överklagas (hovrättens namn, målets nummer och dagen för avgörandet),
2. den ändring i avgörandet som klaganden yrkar,
3. varför klaganden anser att avgörandet ska ändras,
4. de omständigheter som klaganden åberopar till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 384 901 08 Umeå	Storgatan 39	090-17 20 00 E-post: hovratten.ovrenorrland@dom.se	090-13 88 50	måndag – fredag 09:00-16:00

HOVRÄTTEN FÖR ÖVRE NORRLAND

AVRÄKNINGS-UNDERLAG Aktbilaga
2012-11-20
Umeå

Mål nr B 748-12

rotel 6

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19800619-0535	Datum för dom/beslut 2012-11-20
Efternamn Lindeman	Förnamn Seppo

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad	**Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet**
Datum 2012-06-20	Datum

Särskild anteckning

☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

……
Underskrift

Postadress	**Besöksadress**	**Telefon**	**Telefax**	**Expeditionstid**
Box 384 901 08 Umeå	Storgatan 39	090-17 20 00 **E-post**: hovratten.ovrenorrland@dom.se	090-13 88 50	måndag – fredag 08:00-16:00